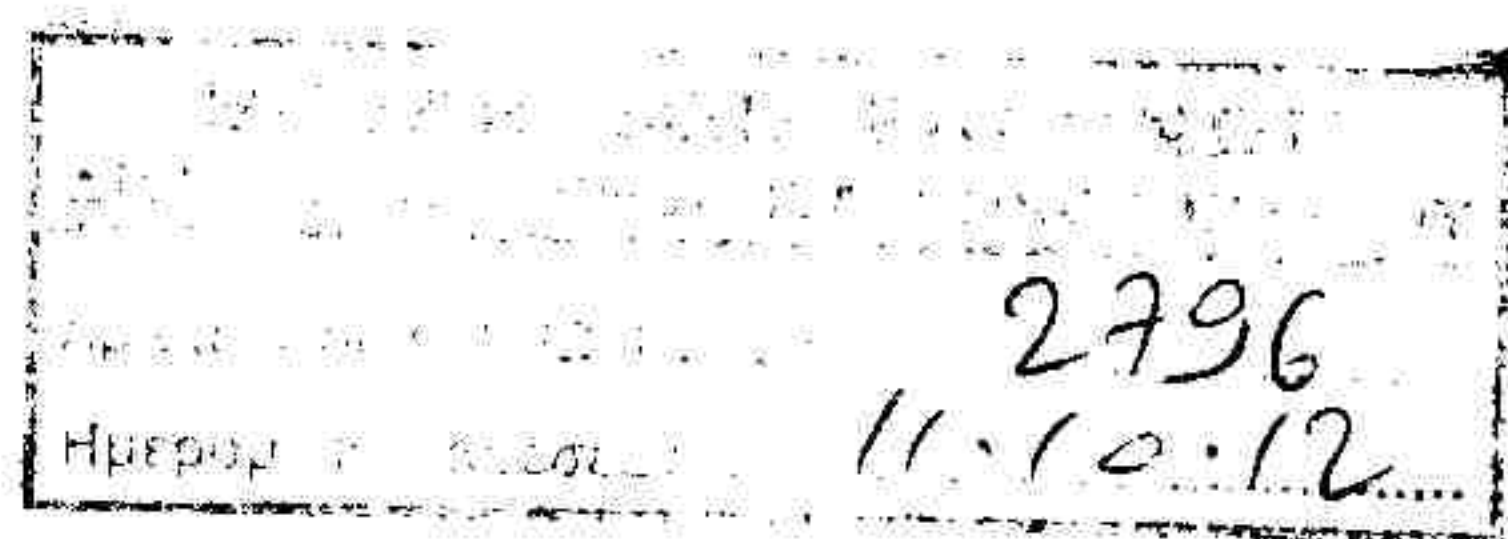

Προς τον κ. Υπουργό Υγείας

Θέμα: Προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Μονάδες ψυχικής υγείας

Η ψυχική υγεία αποτελεί αναπόσπαστο ανθρώπινο δικαίωμα και υποχρέωση της πολιτείας να το προστατεύει. Δεν νοείται σύγχρονο κοινωνικό κράτος δίχως πολιτικές προστασίας της ψυχικής υγείας των πολιτών του. Πετυχημένα είναι τα κράτη που επενδύουν στο ανθρώπινο κεφάλαιο, βασικότερο στοιχείο του οποίου αποτελεί και το ψυχικό κεφάλαιο.

Ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας έχει αναγνωρίσει την σπουδαιότητα της ψυχικής υγείας. Δεν νοείται σωματική δίχως ψυχική υγεία. Στον ορισμό που υπάρχει στο καταστατικό του αναφέρεται, ότι η υγεία δεν είναι "απλώς η απουσία νόσου ή ασθένειας", αλλά, "μια κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας" (Εκθεση για την Παγκόσμια Υγείας, 2001).

Οι ψυχικές και συμπεριφορικές διαταραχές δεν αφορούν μια μόνο ομάδα. Δεν αποτελούν πρόβλημα λίγων. Προσβάλλουν ανθρώπους σε όλες τις περιοχές, χώρες και κοινωνίες. Εμφανίζονται σε γυναίκες και άντρες σε όλες τις φάσεις και τα στάδια της ζωής τους. Δεν διακρίνουν εισοδήματα και κοινωνικές θέσεις, πλούσιους και φτωχούς, όσους ζουν σε αστικές και αγροτικές περιοχές. Η άποψη, ότι οι ψυχικές διαταραχές αποτελούν πρόβλημα των βιομηχανοποιημένων και σχετικά ευπορότερων περιοχών του κόσμου, έχει αποδειχθεί εδώ και καιρό λάθος.

Έχει επανειλημμένως επισημανθεί, ότι οι υπηρεσίες ψυχικής υγείας είναι ακόμη πιο απαραίτητες σε συνθήκες βαθιάς οικονομικής κρίσης, όπως αυτή που ζούμε σήμερα, καθώς είναι διαπιστωμένο, ότι τα ψυχικά νοσήματα και γενικότερα η ψυχική καταπόνηση οξύνεται ραγδαία σε καταστάσεις μεγάλης ανεργίας, οξυμένης φτώχειας και κατάρρευσης των κοινωνικών αγαθών και δικαιωμάτων. Ο τομέας παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας δυστυχώς δεν διέφυγε της κρίσης που έχει χτυπήσει τη χώρα μας. Ενώ οι απαιτήσεις της κοινωνίας σε υπηρεσίες ψυχικής φροντίδας μεγαλώνουν, λόγω της περιστολής των κοινωνικών δαπανών, αντιθέτως η προσφορά τους μειώνεται. Η οικονομική κρίση από τη μία δημιουργεί και οξύνει αυτά τα προβλήματα και από την άλλη διαλύει πολύτιμες υπηρεσίες, που η κοινωνία έχει περισσότερη ανάγκη από ποτέ.

Τα προβλήματα που ανέκαθεν αντιμετώπιζε ο τομέας της ψυχικής υγείας εδώ και πολύ καιρό έχουν οξυνθεί, ιδιαίτερα το τελευταίο διάστημα, και τα οποία, εάν δεν αντιμετωπιστούν άμεσα, θα οδηγήσουν στην πλήρη κατάρρευση. Το κράτος χάνει το ανθρώπινό του πρόσωπο.

Η κατάσταση είναι ιδιαίτερα κρίσιμη όσον αφορά τις μονάδες ψυχικής υγείας, που λειτουργούν με ευθύνη των 65 τον αριθμό Μη κυβερνητικών φορέων - Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου, στα οποία έχει ανατεθεί από το Υπουργείο Υγείας η υλοποίηση μέρους του Εθνικού Προγράμματος «Ψυχαργός».

Η δραματική μείωση της χρηματοδότησης εκ μέρους της πολιτείας έχει προσθέσει τεράστια προβλήματα στα ήδη υπάρχοντα. Η χρηματοδότηση, που έχει εγκριθεί, σήμερα καλύπτει μόνο ποσοστό 50% των συνολικών πόρων που απαιτούνται για να καλυφθούν. Συγκεκριμένα, μόλις 45 εκατ. ευρώ, αντί των 90 εκατ. ευρώ που απαιτούνται (82 εκατ. ευρώ για το τρέχον έτος και επιπλέον 8 εκατ. ευρώ οφειλές που αντιστοιχούν για το 2011) και αφορούν δαπάνες φιλοξενίας των 1.600 ψυχικά πασχόντων που διαβιούν στις στεγαστικές δομές, παροχή υγείας σε 35.000 συμπολίτες μας ψυχικά πάσχοντες, δαπάνες μισθοδοσίας των 3.000 επαγγελματιών ψυχικής υγείας και τα λειτουργικά έξοδα των 216 Μονάδων Ψυχικής Υγείας. Όσον αφορά τα ΝΠΔ, πέρα των 45 εκατ. ευρώ διαμορφούμενο έλλειμμα του προϋπολογισμού του 2012, ο ΕΟΠΥΥ τους οφείλει επιπλέον 7 εκατ. ευρώ, που αφορούν νοσήλια του, με το συνολικό χρηματοδοτικό έλλειμμα να ανέρχεται στα 52 εκατ. ευρώ. Ανάλογα προβλήματα αντιμετωπίζουν και οι μονάδες ψυχικής υγείας, που λειτουργούν με ευθύνη των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Οι επιπτώσεις ήδη αρχίζουν να εμφανίζονται. Η παραίτηση, μάλιστα σε ομαδικό επίπεδο, απλήρωτων για πολλούς μήνες εργαζομένων από τις 216 μονάδες ψυχικής υγείας άρχισε να αποτελεί καθημερινό φαινόμενο. Ιδιαίτερα δυσχερής είναι η κατάσταση για τους ασθενείς, οι οποίοι διατρέχουν τον άμεσο κίνδυνο να μείνουν χωρίς την αναγκαία προστασία, που χρειάζονται οι περισσότεροι εξ αυτών σε καθημερινή βάση, και που αναμένεται να επιδεινώσει περισσότερο την κατάσταση της υγείας τους.

Το πρόγραμμα της Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης, που εφαρμοζόταν επί σειρά πολλών ετών στη χώρα μας και που παρ' όλες τις δυσκολίες και τα εμπόδια παρουσίασε μερικά σημαντικά επιτεύγματα πλέον πνέει τα λοίσθια, ενώ αναμένεται το τελειωτικό χτύπημα, εάν συνεχισθεί η υφιστάμενη πολιτική.

ΜΑΡΙΑ ΚΟΛΛΙΑ – ΤΣΑΡΟΥΧΑ
Βουλευτής Ν. Σερρών
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Δικτύου «ΑΡΓΩ» και πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής Δρ. Μενέλαο Θεοδωρουλάκη, εάν αυτή η κατάσταση συνεχισθεί, «πέρα από το κοινωνικό και θεραπευτικό έγκλημα που θα συντελεστεί, η χώρα θα βρεθεί αντιμέτωπη με τη διεθνή κατακραυγή και τις κυρώσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα απαιτήσει την επιστροφή των 1,4 δισεκατομμυρίων Ευρώ με τα οποία έχει χρηματοδοτήσει την Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση στην Ελλάδα».

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Ποια η θέση του υπουργείου αναφορικά με το πρόβλημα χρηματοδότησης των μονάδων ψυχικής υγείας; Σε ποιες ενέργειες προσανατολίζεται το υπουργείο για την ενίσχυση της χρηματοδότησης των μονάδων; Ποιες οι πιθανότητες χρηματοδοτικής συνδρομής εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Αθήνα, 11 Οκτωβρίου 2012

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Μαρία Κόλλια Τσαρουχά
ΣΤ' Αντιπρόεδρος Βουλής των Ελλήνων
Βουλευτής Ν. Σερρών